

2015 m. kovo 11 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0063

2014 m. Juodkalnijos pažangos ataskaita

2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2014 m. Juodkalnijos pažangos ataskaitos (2014/2947 (RSP))

(2016/C 316/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19–20 d. vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas ir jų priedą „Salonikų darbotvarkė Vakarų Balkanų valstybėms: Europos integracijos link“,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 29 d. Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Juodkalnijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 16 d. ES ir Juodkalnijos stojimo į Europos Sąjungą konferencijos rezultatus,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 22 d. Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Juodkalnijos reformų įgyvendinimo pažangos (COM(2012)0222) ir į 2012 m. birželio 26 d. Tarybos išvadas dėl sprendimo pradėti stojimo derybas su Juodkalnija 2012 m. birželio 29 d.,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 8 d. Komisijos komunikatą „Plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai 2014–2015 m.“ (COM(2014)0700) ir prie jo pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Juodkalnijos 2014 m. pažangos ataskaita“ (SWD(2014)0301), taip pat į 2014 m. rugpjūčio 19 d. priimtą orientacinę strategijos dokumentą (2014–2020 m.),
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 16 d. Bendrijų reikalų tarybos susitikimo išvadas dėl plėtros ir stabilizacijos bei asociacijos proceso,
 - atsižvelgdamas į ES ir Juodkalnijos stabilizacijos ir asociacijos parlamentinio komiteto (SAPK) 9-ojo posėdžio, vykusio 2014 m. gruodžio 1–2 d., pareiškimą ir rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Juodkalnijos,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto nuolatinio pranešėjo Juodkalnijos klausimu Charleso Tannoeko darbą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi šiuo metu Juodkalnija yra vienintelė regiono šalis, atidaranti ir preliminariai uždaranti derybų su ES skyrius, o tai yra teigiamas reiškinys; kadangi manoma, kad šis lyderės vaidmuo taip pat susijęs su didesne atsakomybe regione ir plėtros procese apskritai;
- B. kadangi kiekviena šalis kandidatė vertinama pagal jos nuopelnus ir tolesnę pažangą nulems efektyvus šalies reformų strategijų ir veiksmų planų įgyvendinimas;
- C. kadangi vyriausybės ir opozicijos tvarus dialogas ir konstruktyvus bendradarbiavimas yra svarbūs, kad būtų daroma pažanga rengiantis stojimui ir būtų užtikrintas piliečių pasitikėjimas rinkimų procesu ir valstybės institucijomis; kadangi visų politinių jėgų dėmesys turėtų ir toliau būti sutelktas į šalies stojimo į ES procesą;
- D. kadangi Juodkalnija turėtų toliau kaupti pakankamą teisinės valstybės principų taikymo patirtį, kuri yra pagrindinė stojimo į ES ir narystės ES išpareigojimų prisiėmimo sąlyga; kadangi korupcija išlieka labai didelį susirūpinimą keliančiu klausimu;

⁽¹⁾ OL L 108, 2010 4 29, p. 3.

2015 m. kovo 11 d., trečiadienis

- E. kadangi pilietinė visuomenė atlieka svarbų vaidmenį vykdamas reformas ir siekiant narystės ES;
- F. kadangi saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės klausimas vis dar kelia susirūpinimą; kadangi ataskaitiniu laikotarpiu būta naujų smurto prieš žiniasklaidą atvejų, nors, kaip pranešama, jų ir sumažėjo; kadangi kompetentingos institucijos turi tobulinti ankstesnių bei naujų incidentų tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą už juos, taip pat sukurti laisvam ir nepriklausomam žiniasklaidos veikimui palankiai aplinką;
1. teigiamai vertina per stojimo derybas padarytą pažangą ir pažymi, kad derybos jau pradėtos dėl šešiolikos skyrių (įskaitant 23, 24 ir 31 skyrius), o dėl dviejų skyrių (mokslo ir mokslinių tyrimų, švietimo ir kultūros) derybos preliminariai baigtos;
 2. skatina tęsti stojimo derybas remiantis įgyvendintomis reformomis ir pasiektais konkrečiais rezultatais, ypač teisės viršenybės, žiniasklaidos veiklos sąlygų ir kovos su korupcija srityse; palankiai vertina tai, kad 2014 m. gruodžio 16 d. pagal veiksmų planą dėl 23 skyriaus priimta keletas įstatymų; laikosi nuomonės, kad reikia ne tik derybų pažangos ir strateginės, norminės bei institucinės struktūros tobulinimo, bet ir tikros pažangos šalyje, ypatingą dėmesį skiriant atitinkamų veiksmų planų ir strategijų įgyvendinimui;
 3. palankiai vertina tai, kad dar labiau sustiprintos su derybomis susijusios struktūros, be kita ko, įsteigta Teisinės valstybės taryba; ragina vyriausybę stiprinti tarpinstitucinę veiklos derinimą ir išplėsti konsultacijas tarp ministerijų;
 4. pakartoja, kad su teisės viršenybe susijusios reformos yra esminis Europos integracijos proceso elementas ir būtina visų stojimo derybų pažangos sąlyga; mano, kad norint pasiekti ir išsaugoti didelę pažangą kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu srityje tebėra svarbi politinė valia ir kad ši kova yra lemiamas teismų sistemos nepriklausomumo, efektyvumo ir profesionalumo įvertinimo aspektas;
 5. pažymi, kad reikalingai derybų pažangai pasiekti svarbu užtikrinti, jog reformų procesas nebūtų uždaras ir kad jame aktyviai dalyvautų pilietinė visuomenė; primygtinai ragina šioje srityje vykdyti aktyvesnę parlamentinę priežiūrą;
 6. teigiamai vertina tai, kad 2014 m. priimtas parlamentinės priežiūros stiprinimo veiksmų planas, o 2014 m. gruodžio mėn. – parlamento etikos kodeksas; pabrėžia, kad reikia stiprinti Juodkalnijos parlamento pajėgumus ir imtis tolesnių veiksmų dėl 2013 m. liepos mėn. parlamento priimto techninio pobūdžio pranešimo dėl tariamo viešųjų lėšų netinkamo naudojimo partijų politiniais tikslais ir kad dar neužbaigti teisminiai veiksmai šiuo klausimu; ragina vyriausybę apsvarstyti atitinkamas Juodkalnijos parlamento rekomendacijas ir pagerinti parlamento prieigą prie atitinkamos informacijos;
 7. yra susirūpinęs dėl to, kad dėl itin didelės priešpriešos šalyje pagrindinė opozicijos partija boikotavo dalyvavimą kai kuriuose parlamento posėdžiuose (klausimų ministrui pirmininkui valandose), o tai kenkia institucijų demokratiniam veikimui; todėl primygtinai ragina visas tiek vyriausybei, tiek opozicijai atstovaujančias politines jėgas sutelkti dėmesį į šalies stojimą į ES ir įsitraukti į tvarų dialogą ir konstruktyvų bendradarbiavimą, ypač parlamente; pabrėžia, kad tvirta politinė valia būtina sėkmingam teisės aktų įgyvendinimui ir institucijų pajėgumui užtikrinti;
 8. ragina vyriausybę veiksmingai įgyvendinti ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro, Venecijos komisijos ir Valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) rekomendacijas dėl rinkimų taisyklių, laikantis Europos standartų ir geriausios praktikos, įskaitant teisę dalyvauti rinkimuose kaip nepriklausomiems kandidatams, proporcingą viešųjų lėšų asignavimą, kad visiems kandidatams būtų sudarytos vienodos veiklos sąlygos, ir politinių partijų auditą; pažymi, kad vietos rinkimų įvaizdį sugadino kaltinimai rinkimų proceso pažeidimais; pabrėžia, kad kompetentingos institucijos turėtų juos iširti ir prireikus už juos patraukti baudžiamojon atsakomybėn;
 9. pabrėžia, kad svarbu aiškiai atskirti valstybės ir partinę politiką; palankiai vertina 2014 m. gruodžio mėn. priimtą naująjį įstatymą dėl politinių partijų finansavimo ir primygtinai ragina visas politines partijas pasiekti tvirtų rezultatų veiksmingai jį įgyvendinant, siekiant gerokai sumažinti netinkamo viešųjų lėšų naudojimo galimybes; apgailestauja dėl to, kad svarbūs atitinkami teisės aktai buvo priimti be sutarimo tarp partijų;

2015 m. kovo 11 d., trečiadienis

10. palankiai vertina tai, kad Komisija daugiau dėmesio skiria viešojo administravimo reformų vaidmeniui stojimo procese; teigiamai vertina tai, kad šioje srityje daroma pažanga, bet pažymi, kad galima imtis tolesnių veiksmų teisės aktų ir vietos administravimo kokybei gerinti; pritaria susirūpinimui dėl viešojo administravimo politizavimo; ragina siekti pažangos didinant centrinės ir vietos valdžios institucijų skaidrumą, efektyvumą bei atskaitomybę ir geriau derinti jų (taip pat vietos savivaldos institucijų) veiklą, ypač investicijų, projektų planavimo ir įgyvendinimo srityse; mano, kad itin svarbu pašalinti trūkumus, susijusius su įdarbinimo, atleidimo iš pareigų ir įvertinimo kriterijais, nevykdomais veiklos rezultatų vertinimais ir menki administravimo, priežiūros bei patikrų pajėgumais;

11. skatina toliau stengtis stiprinti ombudsmeno tarnybos pajėgumus, susijusius su skundų dėl diskriminavimo nagrinėjimu;

12. teigiamai vertina naująją 2014–2018 m. teismų reformos strategiją ir su pasitenkinimu pažymi, kad atitinkamas veiksmų planas apskritai įgyvendinamas laiku ir kad išrinktas naujas generalinis prokuroras; palankiai vertina naujas teisės priemones, kuriomis didinamas prokurorų rinkimų skaidrumas; pažymi, kad nustačius, jog teismų reformos srityje padaryta pažanga, per 2014 m. gruodžio mėn. vykusią tarpvyriausybę konferenciją buvo lengviau priimti sprendimą pradėti derybas dėl keturių papildomų skyrių; skatina tolesnes pastangas stebėti ir dar labiau sumažinti neišspręstų bylų skaičių ir sutrumpinti teismo procesų trukmę bei padidinti konstitucinio teismo veiklos efektyvumą;

13. teigiamai vertina Juodkalnijos padarytą pažangą įgyvendinant reformas, kuriomis siekiama užtikrinti teisminių institucijų nepriklausomumą ir didesnę efektyvumą; tebėra susirūpinęs dėl nederamos įtakos teismų nepriklausomumui, ypač teisėjų ir prokurorų skyrimo į pareigas ir karjeros srityse; pabrėžia, jog skubiai reikia tobulinti atrankos kriterijus, taikomus skiriant į pareigas ir paaugštinant pareigose, taip pat laikytis teisėtumo ir proporcingumo principų drausminėse procedūrose; ragina įgyvendinti esmines reformas teisėjų ir prokurorų skyrimo į pareigas, paaugštinimo pareigose ir drausminių procedūrų srityse; pažymi, kad kai kurios iš šių problemų turi būti sprendžiamos priimant teisminių institucijų organizavimo įstatymų rinkinį;

14. yra susirūpinęs dėl Konstituciniame Teisme susikaupusių neišspręstų bylų, ypač susijusių su galimais sistemingais žmogaus teisių pažeidimais, pavyzdžiui, iniciatyva išnagrinėti įstatymo dėl nesunkių teisės pažeidimų konstitucingumą;

15. yra susirūpinęs dėl to, kad nedėta didelių pastangų spręsti nebaudžiamumo karo nusikaltimų bylose problemą; ragina kompetentingas institucijas laiku vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už karo nusikaltimus, be kita ko, aukščiausiu lygiu; primygtinai ragina kompetentingas institucijas veiksmingai ir laikantis tarptautinių standartų vykdyti karo nusikaltimų tyrimus, baudžiamąjį persekiojimą, teismo procesus ir bausti už šiuos nusikaltimus, taip pat užtikrinti, kad teismų sprendimai būtų vykdomi, o aukos turėtų galimybę nedelsiant kreiptis į teismą ir gauti teisingą žalos atlyginimą;

16. yra susirūpinęs dėl labai menkos pažangos kovoje su korupcija, kuri, nepaisant tarptautinių paramos teikėjų skirtų didelių finansinių išteklių valdžios institucijoms, tebėra grėsmė demokratinėms institucijoms tinkamam veikimui bei stabilumui, teisės viršenybei ir ekonomikos vystymuisi; ragina Nacionalinei kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu strategijos įgyvendinimo komisijai numatyti aktyvesnį vaidmenį, nes ji yra pagrindinis kovos su korupcija veiklos koordinavimo padalinys; pabrėžia, jog esama neatidėliotino poreikio, kad vyriausybė, visi viešosios veiklos ir pilietinės visuomenės sektoriai aktyviau dalyvautų ir efektyviai bendradarbiautų korupcijos prevencijos, teisėkūros sistemos stiprinimo ir informatorių apsaugos srityse;

17. primygtinai ragina valdžios institucijas didinti prokuratūros, teismų, policijos ir kitų teisėsaugos institucijų pajėgumus ir sukaupti pakankamą patirtį visų lygmenų tyrimų, baudžiamųjų persekiojimų ir apkaltinamųjų nuosprendžių srityse, be kita ko, aukšto lygmens korupcijos bylose; teigiamai vertina priimtus kovos su korupcija įstatymus, ypač lobizmo, bendrosios administracinės tvarkos ir viešųjų pirkimų įstatymus, taip pat interesų konfliktų prevencijos įstatymų pakeitimus; ragina veiksmingai juos įgyvendinti ir taip sudaryti sąlygas teisėsaugos institucijoms labiau bendradarbiauti tarpusavyje bei tobulinti patikrų sistemą interesų konfliktų ir turto deklaracijų srityse; ragina Komisiją atidžiai stebėti šių įstatymų įgyvendinimą; mano, jog svarbu stiprinti institucijas, kad jos galėtų aktyviau kovoti su korupcija, ir į šią veiklą visapusiškai įtraukti naująjį parlamento komitetą, prižiūrintį Kovos su korupcija agentūros, kuriai derėtų skirti pakankamai išteklių, veiklą; pabrėžia, kad su teismų sistemos nepriklausomumu ir atskaitingumu susiję trūkumai ir toliau kelia didelį susirūpinimą bei trukdo kovoti su korupcija;

2015 m. kovo 11 d., trečiadienis

18. taip pat ragina teismines institucijas skaidriau tirti korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo bylas, ypač kai kalbama apie tokiuose nusikaltimuose dalyvavusių įmonių, asmenų ir valstybės tarnautojų pavadinimų ar pavardžių skelbimą teismų nuosprendžiuose;

19. pažymi, kad dažni teisės aktų pakeitimai gali susilpninti kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmingumą; ragina didinti kompetentingų institucijų pajėgumus, ypač susijusius su sudėtingais tyrimais ir sunkiomis bylomis; palankiai vertina baudžiamojo kodekso pakeitimus, kurių paskirtis – vykdyti radikalią veiklos ir religinio ekstremizmo prevenciją ir stebėseną; teigiamai vertina naujas baudžiamosios teisės nuostatas, pagal kurias vadinamieji užsienio kovotojai, įskaitant džihadistus, laikomi nusikaltėliais; ragina kompetentingas institucijas veiksmingai įgyvendinti atitinkamas teisės nuostatas, kad būtų galima užkirsti kelią bet kokiai galimai Juodkalnijos piliečių saugumui kylančiai grėsmei ir ją stebėti; pabrėžia, kad svarbu kovoti su visų formų ekstremizmu;

20. palankiai vertina Juodkalnijos ir Europolo pasirašytą Strateginio ir operatyvinio bendradarbiavimo susitarimą, per derybas dėl susitarimo sudarymo su Eurojustu padarytą pažangą ir tai, kad atitinkamuose Europos teisminiuose tinkluose Juodkalnijos institucijoms suteiktas stebėtojų statusas; ragina glaudžiai bendradarbiauti su atitinkamomis Europos teisminėmis institucijomis operatyvinės veiklos srityje, įskaitant klausimą dėl prekybos žmonėmis;

21. atkreipia dėmesį į pastaruosiu metu padarytą pažangą tobulinant konsultacijų su pilietinės visuomenės organizacijomis (PVO) mechanizmus, siekiant padidinti politikos formavimo ir teisėkūros skaidrumą ir užtikrinti šių procesų atvirumą; palankiai vertina viešas diskusijas dėl 23 ir 24 skyriams skirtų veiksmų planų persvarstymo; ragina kompetentingas institucijas toliau vystyti PVO skirtą tvarų viešąjį finansavimą ir atitinkamą institucinę sistemą; palankiai vertina tai, kad vyriausybė paskyrė naują nevyriausybinę organizaciją plėtros tarybą; ragina kompetentingas institucijas pakoreguoti teisinę sistemą ir praktiką, kad pilietinės visuomenės aktyvistus būtų galima apsaugoti nuo tam tikruose laikraščiuose, kaip pranešama, propaguojamos neapykantos ir užpuolimų, taip pat sukurti aplinką, kurioje tie aktyvistai galėtų dirbti nesibaimindami ir nepatirdami atsakomųjų veiksmų;

22. primena saviraiškos laisvės, kuri yra viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių, svarbą; mano, kad itin svarbus visišką žurnalistų nepriklausomumą; yra labai susirūpinęs dėl Juodkalnijoje mažėjančios žiniasklaidos laisvės ir žiniasklaidos darbuotojų žemų profesinių bei etinių standartų; labai apgailėstauja dėl to, kad tebevykdomi tiksliniai išpuoliai prieš žurnalistus ir žiniasklaidos priemonių turtą; atkreipia dėmesį į tai, kad Juodkalnijos vyriausybė įsteigė komisiją išpuoliams prieš žurnalistus tirti; primygtinai ragina kompetentingas institucijas įgyvendinti šios komisijos rekomendacijas ir pasiekti nuoseklių rezultatų vykdant minėtų veiksmų kaltininkų baudžiamąjį persekiojimą ir dėl jų priimančias galutinius apkaltinamuosius nuosprendžius; mano, kad demokratinių standartų įtvirtinimui itin svarbi nepriklausoma visuomeninė žiniasklaida, kurios redaktoriai būtų nepriklausomi ir kuri gautų pastovų bei ilgalaikį finansavimą; pabrėžia visų politikos ir žiniasklaidos subjektų atsakomybę puoselėti skirtingoms nuomonėms tolerantišką aplinką; pabrėžia, kad vieši pareiškimai, kuriais palaikoma žiniasklaidos laisvė, padeda kurti pagarbą žurnalistams ir jų apsaugai palankią aplinką; teigiamai vertina žiniasklaidos atstovų susitarimą peržiūrėti profesinį etikos kodeksą – pirmą žingsnį tobulinant žiniasklaidos savireguliaciją; mano, kad būtina patvirtinti aiškią teisės aktų sistemą, pagal kurią būtų nustatytos žiniasklaidos priemonių nuosavybės ir finansavimo taisyklės;

23. mano, kad skaidrus totalitarinės praeities vertinimas, įskaitant slaptųjų tarnybų archyvų atvėrimą, yra žingsnis į priekį didesnės demokratizacijos, atskaitomybės ir institucijų pajėgumo linkme;

24. teigiamai vertina tai, kad kovos su diskriminacija įstatymas beveik visiškai suderintas su *acquis*; ragina valdžios institucijas pašalinti likusius trūkumus, susijusius su diskriminacija dėl rasės ir nuostatomis dėl sankcijų; ragina valdžios institucijas suteikti Kovos su diskriminacija tarybai visus reikiamus finansinius ir administracinius išteklius; nors pripažįsta, kad pasiekta tam tikros pažangos romų socialinės įtraukties ir švietimo srityse, yra susirūpinęs dėl didelės mokyklos nebaigiančių asmenų dalies ir dėl to, kad romų tautybės moksleiviai sudaro nedidelę visų moksleivių dalį; ragina puoselėti iniciatyvas, kuriomis romams teikiama parama būsto, sveikatos priežiūros, švietimo ir užimtumo srityse, remiamas romių įgalinimas ir romių moksleivių švietimas; teigiamai vertina kompetentingų institucijų pastangas apsaugoti LGBTI asmenų teises per antrąsias jų eitynes, kurių metu nebuvo jokių incidentų; vis dėlto yra susirūpinęs, kad ir toliau buvo vykdomi išpuoliai prieš LGBTI bendruomenės narius ir aktyvistus; primygtinai ragina politikos ir pilietinės visuomenės subjektus kovoti su paplitusiu priešišku seksualinėms mažumoms ir smurtu prieš jas, ypač dedant pastangas šviesti ir informuoti visuomenę, kad būtų padedama keisti požiūrį, ir rengiant policininkų, prokurorų bei teisėjų mokymus;

2015 m. kovo 11 d., trečiadienis

25. palankiai vertina teisinės sistemos patobulinimus, susijusius su neigaliųjų teisėmis; pažymi, kad reikia imtis tolesnių priemonių, kad būtų laikomasi ES *acquis* nuostatų; primygtinai ragina valdžios institucijas spartinti pažangą gerinant pastatų prieinamumą neigaliesiems ir apgailestauja, kad neigalieji vis dar negali patekti į daugumos valstybės ir vietos institucijų pastatus, įskaitant atrinktus prioritetinius pastatus (pavyzdžiui, parlamentą ir teismus); ir toliau nerimauja dėl to, kad didelė dalis neigalių moksleivių, baigę pradinę ir vidurinę mokyklą, palieka švietimo sistemą; pažymi, kaip svarbu užtikrinti pakankamą neigaliųjų profesinės reabilitacijos ir užimtumo fondo bei jo išlaidų skaidrumą;

26. pabrėžia būtinybę toliau stiprinti su vaikais susijusių įstatymų ir politikos įgyvendinimą ir imtis tolesnių veiksmų šiuo klausimu; ragina gerinti visų vaikų švietimo kokybę ir dėti dar daugiau pastangų siekiant paremti pažeidžiamus vaikus; pabrėžia, kad svarbu išplėsti nepilnamečių justicijos reformą, kad ji apimtų ir vaikus, kuriems iškeltos administracinės, civilinės ir baudžiamosios bylos, siekiant skatinti plačiau naudotis teise kreiptis į teismą;

27. yra susirūpinęs dėl to, kad moterų teisių, lyčių lygybės, moterų proporcijos politikoje bei darbo rinkoje ir kovos su smurtu šeimoje srityse daroma pažanga tebėra ribota; taigi pabrėžia, kad reikia skubiai spartinti pažangą moterų teisių, lyčių lygybės, moterų proporcijos politikoje bei darbo rinkoje ir kovos su smurtu šeimoje srityse; šiuo klausimu ragina labiau įtraukti parlamentą, vykdyti labiau struktūriškai apibrėžtą bendradarbiavimą su pilietine visuomene ir stiprinti institucijų pajėgumus, be kita ko, tobulinant socialinių tarnybų ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą; primygtinai ragina visose priemonėse pagrindinį dėmesį skirti aukų teisėms ir deramai stropiai vykdyti smurto šeimoje veiksmų prevenciją bei tyrimus, bausti už šiuos veiksmus bei atlyginti dėl jų patirtą žalą;

28. palankiai vertina Juodkalnijos politiką, kuria siekiama sukurti tolerancijos visoms tautinėms mažumoms ir jų integracijos aplinką; ryžtingai skatina Juodkalnijos valdžios institucijas toliau saugoti daugiatautį Kotoro įlankos regiono tapatumą ir stiprinti jo kultūrinį ir ekonominį bendradarbiavimą su kaimyninėmis ES valstybėmis narėmis;

29. palankiai vertina tai, kad ir toliau užtikrinama ir įgyvendinama minties, sąžinės ir religijos laisvė; pažymi, kad neišnyksta tarp Serbijos ir Juodkalnijos stačiatikių bažnyčių tvyranti įtampa, ypač dėl nuosavybės klausimų; ragina priimti naują įstatymą dėl religinių bendruomenių teisinio statuso;

30. ragina vyriausybę įgyvendinti tvarias ekonomines reformas, be kita ko, teisės nuostatas dėl konkurencijos politikos pažeidimų mechanizmų, siekiant padidinti konkurencingumą ir pašalinti struktūrinius trūkumus, kovoti su dideliu neformaliojo sektoriumi ir apskritai gerinti verslo sąlygas; ragina stiprinti socialinį dialogą tarp įvairių partnerių; be to, ragina stiprinti pajėgumus, be kita ko, susijusius su dalyvavimu viešosiose konsultacijose, taip pat formuoti ir derinti ekonominę politiką, kad, be kita ko, būtų sumažinti regionų skirtumai; pabrėžia, kad būtina veiksmingai kovoti su mokesčių slėpimu; yra susirūpinęs dėl to, kad teisinis ir teisminis netikrumas (be kita ko, dėl licencijų išdavimo, mokesčių administravimo tvarkos ir sutarčių vykdymo užtikrinimo), gali sukelti riziką ekonomikos subjektams ir pakenkti Juodkalnijos pajėgumams pritraukti užsienio investicijas; pabrėžia, kad reikia skubiai išspręsti komercinius ginčus su užsienio investuotojais, kurie yra labai svarbūs Juodkalnijos ekonomikai; pritaria susirūpinimui dėl to, kad nėra konkrečių teigiamų pokyčių darbo rinkoje ir kad tebėra aukštas jaunimo ir ilgalaikio nedarbo lygis, todėl ragina imtis aktyvių darbo rinkos priemonių;

31. pažymi, kad darbdavių ir darbuotojų dialogas tebėra nepakankamas, ir ragina toliau stiprinti naujas profesines sąjungas steigiančių asmenų teises; palankiai vertina darbo teisės pakeitimus, kuriais siekiama reguliuoti darbuotojų teises bankroto atveju; ragina vyriausybę sparčiau rengti savo pirmąją užimtumo ir socialinių reikalų reformos programą siekiant nustatyti ir spręsti pagrindinius Juodkalnijoje kylančius užimtumo politikos, socialinės įtraukties ir skurdo mažinimo uždavinius;

32. palankiai vertina iniciatyvos „Small Business Act“ įgyvendinimą, taip pat Juodkalnijos prisijungimą prie ES įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programos (COSME); ragina sparčiau įgyvendinti MVĮ skirtas viešojo sektoriaus paramos programas, nes MVĮ yra viena iš svarbiausių ekonomikos vystymosi varomųjų jėgų;

2015 m. kovo 11 d., trečiadienis

33. tebėra labai susirūpinęs dėl Juodkalnijos didžiausios pramonės gamybos įmonės, aliuminio gamyklos KAP, pertvarkymo pagal bankroto procedūrą vėlavimo, kuriuo pažeidžiami šalies įsipareigojimai pagal Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (SAS); primygtinai ragina vyriausybę ir suinteresuotuosius subjektus priimti tvary, skaidrumu ir teisės viršenybe pagrįstą sprendimą dėl gamyklos KAP, laikantis SAS nustatytų valstybės pagalbos taisyklių;
34. apgailestauja, kad Juodkalnija nepaisė preliminaraus Kipro teismo sprendimo dėl KAP gamyklos pardavimo, ir ragina Juodkalniją visapusiškai pripažinti atitinkamus ES valstybių narių teisminių institucijų priimtus sprendimus;
35. skatina Juodkalniją toliau daryti pažangą aplinkos apsaugos ir klimato kaitos srityje stiprinant administracinius gebėjimus, formuojant tvarios energetikos politiką ir propaguojant ekologišką ekonomikos modelį, kuriuo skatinamos investicijos, kad būtų galima užtikrinti suderinamumą su aplinkos ir klimato *acquis* nuostatomis; primena, kad reikia parengti nacionalinę energetikos strategiją, kurioje būtų atsižvelgiama į atsinaujinančiųjų energijos išteklių įvairovę, taip pat kad reikia atsižvelgti į gamtos paveldą, saugomas ir tarptautiniu mastu pripažintas teritorijas; ragina skubiai pradėti konsultacijas dėl tarpvalstybinių projektų;
36. ragina numatyti ilgalaikius turizmo pakrantėse planus ir sukurti tvirtas priemones, kurios padėtų išvengti aplinkos niokojimo ir korupcijos teritorijų planavimo bei statybos srityse;
37. džiaugiasi Juodkalnijos iniciatyviu dalyvavimu ir konstruktyviu vaidmeniu regioniniame ir tarptautiniame bendradarbiavime bei regiono susitaikymo procese; sveikina vyriausybę pasiekus visišką atitiktį ES bendrai užsienio ir saugumo politikai ir ragina valdžios institucijas toliau derinti šalies užsienio politikos poziciją su ES pozicija, ypač atsižvelgiant į dabartinę tarptautinio terorizmo grėsmę; giria vyriausybę už tai, kad Juodkalnija kartu su Albanija buvo vienintelės ES šalys kandidatės Vakarų Balkanuose, visapusiškai besilaikančios ES pozicijos ir sprendimų dėl padėties Ukrainoje; ragina Juodkalnijos valdžios institucijas aktyviau bendradarbiauti su tarptautiniais politiniais ir ekonominiais partneriais siekiant padidinti šalies atsparumą išorės spaudimui ir mėginimams destabilizuoti šalį bei regioną; palankiai vertina šalies dalyvavimą ES, NATO ir JT civilinėse ir karinėse misijose;
38. ragina visas NATO nares, ypač NATO priklausančias ES valstybes nares, aktyviai remti Juodkalnijos stojimo į NATO aljansą procesą siekiant užtikrinti didesnę Adrijos jūros regiono, kuriame visos kitos šalys jau tapo NATO narėmis, saugumą ir taip didinti regioninį saugumą;
39. ragina Juodkalniją kuo ankstesniame stojimo proceso etape konstruktyvumo ir geros kaimynystės dvasia išspręsti išlikusius dvišalius ginčus su kaimyninėmis šalimis; pakartoja, kad reikia skubiai pašalinti dar neišspręstus sienos demarkacijos ir teisių perėmimo nesutarimus su Kroatija, Bosnija ir Hercegovina, Serbija ir Kosovu; skatina toliau bendradarbiauti su kaimyninėmis šalimis dalijantis per stojimo derybas įgyta patirtimi; teigiamai vertina Juodkalnijos stebėtojos statusą Energetikos chartijos sutartyje;
40. primygtinai ragina nedelsiant abipusiu sutarimu su Kroatija išspręsti sienos problemą ir, jei paaiškės, kad neįmanoma surasti abiem šalims priimtino sprendimo, ragina šį ginčą pagal tarptautinės teisės taisykles ir principus išspręsti Tarptautiniame Teisingumo Teisme Hagoje;
41. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Juodkalnijos vyriausybei ir parlamentui.
-